

2023-12-05

REMISSYTTRANDE: PROMEMORIAN HÖJD SPELSKATT

Sydöstra Sveriges Travsällskap avger följande yttrande över remiss Promemorian Fi2023/02665 Höjd spelskatt, oktober 2023

Sydöstra Sveriges Travsällskap inkommer härmed med yttrande över Finansdepartementets förslag i promemoria Höjd spelskatt, dnr Fi2023/02665.

Sydöstra Sveriges Travsällskap avger följande yttrande.

- Sydöstra Sveriges Travsällskap avstyrker förslaget i promemorian Höjd spelskatt, dnr F2023/02665 att höja punktskatten på spel från 18 till 22 procent.
- Sydöstra Sveriges Travsällskap menar att det inte gjorts en tillräcklig konsekvensanalys avseende påverkan på den svenska hästnäringen i allmänhet och den svenska travsporten i synnerhet.
- Sydöstra Sveriges Travsällskap ställer sig bakom ATG:s förslag att differentiera skatten på spel så att skatt på vadhållning även fortsättningsvis är 18 procent medan skatten på kommersiellt online-spel höjs till 26 procent.

Sammanfattning

Sydöstra Sveriges Travsällskap är övertygade om att regeringens aviserade höjda punktskatt på spel från 18 procent till 22 procent kommer att få påtagligt negativa konsekvenser för hästnäringen.

Spelbolaget ATG (som ägs av Svensk Travsport och Svensk Galopp) står för cirka 90 procent av intäkterna till travsporten och galoppsporten. Förslaget om punktskattehöjning på spel kommer att minska ATG:s utdelning till hästnäringen med över 200 miljoner kronor per år.

Den föreslagna höjningen av spelskatt kommer innebära negativa konsekvenser för hästnäringen. Promemorians konsekvensutredning har inte beaktat, beskrivit eller analyserat de breda konsekvenserna för svensk hästnäring av en höjd spelskatt.

Övergripande synpunkter på Promemoria Fi2023/02665 Höjd spelskatt

Den föreslagna höjningen av spelskatt kommer att innebära negativa konsekvenser för hästnäringen. Promemorians konsekvensutredning saknar, enligt vår bedömning, beskrivning och analys av de breda effekterna för svensk hästnäring vid den föreslagna höjningen av spelskatten. ATG är ett spelbolag med licens likt andra, men står för en unik modell som via återbetalning till hästnäringen bidrar stort till en viktig näring och därmed till välmående i företag och verksamheter andra än spelbolaget.

Promemorians konsekvensanalys beskriver: *Någon alternativ lösning har således inte identifierats.* Här önskar vi hänvisa till ATG:s remissyttrande med förslag om alternativ lösning, vilket skulle lindra konsekvenserna för hästnäringen av en höjd spelskatt.

Vidare i promemorian beskrivs om effekter för enskilda: *För enskilda spelare bedöms den föreslagna skattehöjningen leda till ett högre pris på spel [...].* Här saknas en beskrivning av möjliga effekter hos enskilda företag och verksamheter i hästnäringen.

Promemorians beskrivning av *Övriga effekter* konstaterar att förslaget skulle leda till minskade överskott som kan återföras till trav- och galoppsporten, konsekvenserna av en minskad återbetalning är ej beskrivna. Dessutom beskrivs att förslaget inte nämnvärt bedöms påverka sysselsättningen, vilket vi anser är en felaktig bedömning.

Om svensk hästnäring

Hästnäringen i Sverige är idag betydelsefull på flera olika sätt. Det finns idag cirka 355 000 hästar, utspridda över hela landet. Runt hästarna finns en betydande näringsverksamhet och arbetsmarknad. Hästnäringens arbetsmarknad omfattar ca 18 500 helårssysselsättningar, antal människor som på olika sätt arbetar i branschen är minst dubbelt så många. Landets hästar genererar en direkt samhällsekonomisk omsättning om cirka 32 miljarder per år, vilket innebär att branschen utgör knappa 0,5% av Sveriges BNP.

Sydöstra Sveriges Travsällskap/ Kalmartravets geografiska område för aktiva med registrerad licens att träna, eller träna och tävla med stor eller liten travhäst sträcker sig igenom halva Blekinge upp norrut igenom Småland och ut till ostkusten i höjd med Västervik och inkluderar även Öland. Den 15 oktober 2023 är det 564st varmblodiga travhästar som är uppstallade i detta område. Vi har 43st kuskare som tävlat med ponny i lopp under året och vi har 117st licensinnehavare för varmblodig häst. En väldigt viktig del av vår verksamhet är vår egenfinansierade travskola som hittills i år involverat 120st elever. I huvudsak barn och ungdomar.

Hästföretagarna (producenterna) är mycket viktiga och värdefulla för branschens fortlevnad och möjlighet till utveckling. Särskilt företagen inom trav- och galoppsporten är en stor och viktig grupp. Hästföretagen producerar eller erbjuder de varor och tjänster som krävs för hästarnas grundläggande behov (stallplats, foder, strö, hovvård, gödselhantering) samt specialiserade varor och tjänster för olika delar av branschen, t.ex. utrustning och material samt varianter av träning, utbildning och friskvård av häst och/eller människa.

En levande landsbygd och öppna landskap

Hästar hålls i stor utsträckning i anslutning till landsbygd och jordbruksmark nära tätorter. De inspirerar till utflyttning från städer och är ett direkt bidrag till en levande landsbygd med aktiva företag och verksamheter. Hästen är även en naturlig del av kretsloppet och bidrar till att bevara odlingslandskapets biologiska mångfald när marker betas samt brukas och slåss för att ge hästfoder. Genom grovfoderkonsumtion vintertid och bete sommartid är hästarna självklara i bevarandet av öppna landskap och omvandlingen av gräs till varor och tjänster är en förutsättning för att vi ska kunna bo, leva och driva verksamhet i hela landet.

Hästar bidrar också till en aktiv fritid för väldigt många människor och är en källa till upplevelser och avkoppling som bidrar till folkhälsan genom ökad livskvalitet samt psykiskt och fysiskt välbefinnande. Travsport kan vara en alldeles utmärkt möjlighet till sysselsättning för människor med begränsade språkkunskaper eller funktionsnedsättningar.

Om svensk travsport

Trav är en folksport i Sverige med bred förankring i hela landet. Idag finns 33 travbanor från Boden i norr till Jägersro i söder som arrangerar tävlingar med nationellt intresse. Varje dag, året om, körs det travtävlingar i Sverige och 2022 arrangerades totalt 876 tävlingsdagar. Utöver de hundratusentals personer som besöker en travbana varje år så räknas tv-publiken i miljontal. Travsporten är själva motorn i hela hästnäringen genom att tävlingarna genererar spelintäkter och den professionella näring som finns runt varje häst.

De centralt fördelade prispengarna och uppfödarmedlen är det som får hela travsporten att gå runt. Det är dessa som bland annat finansierar travtränarnas och uppfödarnas verksamheter och motiverar hästägarnas insatser. Dessa medel kommer uteslutande från de intäkter som genereras via ATG då trav- och galoppsport, till skillnad från de flesta andra sporter, inte åtnjuter statliga eller kommunala bidrag.

Travsportens bidrag till samhället är inte isolerat till de tv-sända tävlingarna och de professionella tränarna. Sporten innefattar även en levande ungdomsidrott i form av ponnytrav och utbildningsverksamhet på landets 32 travskolor. Utöver det bedriver Svensk Travsport ett landsomfattande hästvälfärdsarbete via både proaktiva och reaktiva insatser kopplat till travverksamheter. Allt till allra största del finansierat via intäkter från spel.

Ett unikt upplägg med staten

Sedan 1974 har trav- och galoppsporten ihop med det egenägda spelbolaget ATG varit en enad verksamhet. ATG startades med ett väldigt tydligt uppdrag från staten - att finansiera den för samhället så viktiga trav- och galoppsporten. Detta unika upplägg har varit mycket framgångsrikt och har haft oerhört stor betydelse för trav- och galoppsportens utveckling (och därmed även hästnäringens totala utveckling). ATG står för cirka 90 procent av intäkterna till trav- och galoppsporten. Totalt bidrar ATG med drygt 2 miljarder kronor till hästnäringen per år.

Uppdraget från staten till trav- och galoppsporten är mycket tydligt och finns reglerat i avtalet mellan förbunden och staten.

Utdrag ur avtalet:

- Förbunden ansvarar för tävlingsverksamheten, sportsliga värdena i verksamheten samt utvecklingen av trav- och galoppsporten.
- ATG ansvarar för spelverksamheten och att ekonomiska resurser ställs till hästsportens förfogande för att säkerställa en långsiktig och positiv utveckling.
- Staten ansvarar för regleringen av spelmarknaden.
- Förbunden har att verka för att trav- och galoppsporten inom landet ska kunna bedrivas på ett sådant sätt att de långsiktiga förutsättningarna för sportens utveckling och geografiska spridning tryggas. Galoppsportens och de mindre travbanornas behov ska särskilt beaktas.
- Förbunden skall upprätthålla ett djurskydd som är minst i nivå med djurskyddslagstiftningen.

Promemorians förslag om höjd spelskatt slår ensidigt hårt mot ATG och försvårar därmed för både ATG och trav- och galoppsporten att uppfylla det syfte och uppdrag som givits av staten via avtal.

Spel på hästar - den ekonomiska motorn

Spel på hästar sker i princip uteslutande på trav- och galoppsport, även om det erbjuds spel i mindre utsträckning inom ridsporten (hoppning). Omsättning från spelet på hästar är en viktig motor för hästnäringen. Såväl genom att trygga en långsiktig utveckling av trav- och galoppsporterna men även genom att överskott på olika sätt går tillbaka till hästnäringen.

Överskottet från ATG finansierar även, via Svensk Travsport och Svensk Galopp, Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) med 55 miljoner kronor per år. HNS samlade verksamhet rymmer utbildningsverksamhet (bl.a. universitetsutbildningen Hippologprogrammet) samt satsningar på hästvelfärd, barn- och ungdomsverksamhet, ledarskapsutbildningar, avel- och uppfödning, folkhälsa, utvecklingsprojekt samt verksamheterna Hästnäringens Riksanläggningar (Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången) och anslag till Stiftelsen Hästforskning.

Förslagets konsekvenser för svensk hästnäring

Promemorians förslag om höjd spelskatt skulle minska ATG:s utdelning till hästnäringen med över 200 miljoner kronor per år. Detta får direkta konsekvenser i prispengar och uppfödarpremier till trav- och galoppsportens verksamheter, sämre ekonomi och därmed neddragningar på olika sätt. Detta kan i sin tur leda till färre hästverksamheter, minskad sysselsättning, effekter på svensk avel och uppfödning i form av lägre betäckningssiffror och färre födda föl. Sammanfattningsvis breda konsekvenser i verksamheter som i huvudsak är baserade på den svenska landsbygden med en möjlighet att bo och verka med häst.

Svensk hästnäring står för tillfället, likt en lång rad andra branscher, inför flera utmaningar ur olika perspektiv. De senaste årens varierande väder med långa perioder av torra samt stora regnmängder har inneburit utmaningar gällande tillgång på bete och foder. Detta har satt landets hästhållare på hårda prov, med minskad tillgång och ökade kostnader. Coronapandemins restriktioner, anpassning av verksamheter och ekonomiska oro gav också effekter. I anslutning till nedgången av pandemin följde direkt ett instabilt omvärldsläge med krig i Europa.

Det vi ser nu, i form av fortsatt kraftigt ökande kostnader på insatsvaror, inflation och höjda räntor, påverkar hästverksamheter direkt i form av sämre lönsamhet och mindre marginaler. Kostnadsökningarna slår brett, på hästuppfödning, träningsverksamheter, elitsatsningar, barn- och ungdomsverksamhet, småföretag på landsbygden och andra verksamheter med små marginaler, till exempel rid- och travskolor, varierande föreningsverksamheter och hästunderstödda insatser.

Många hästverksamheter har kämpat ekonomiskt och är i dagsläget svagt rustade för ytterligare perioder av tuff ekonomi. Särskilt hästavel är en långsiktig verksamhet med planeringstid på minst 2 år, ofta längre än så, och därför starkt beroende av stabila förutsättningar. Det går fort att lägga ned en verksamhet som baseras på levande djur, men den tar lång tid att återuppbygga.

Hästnäringens välmående är tätt sammanlänkad med den allmänna konjunkturen. Den föreslagna skattehöjningen och minskad återbetalning till hästnäringen skulle få stora konsekvenser i en redan ansträngd näring. Runt varje häst finns en rad olika yrken och arbetstillfällen. Försämrad ekonomi och därmed efterfrågan kommer leda till färre företag och verksamheter, minskad sysselsättning och i förlängningen en direkt inverkan på rekreativsmöjligheter och människors välmående.

Avslutningsvis

Sydöstra Sveriges Travsällskap avstyrker Promemorians förslag om höjd spelskatt på spel från 18 till 22 procent.

Promemorian har kraftigt underskattat de konsekvenser som direkt slår mot hästnäringen genom lägre utdelning via spelbolaget ATG. Sydöstra Sveriges Travsällskap ställer sig bakom ATG:s förslag på lösning med en differentierad spelskatt som innebär ökade skatteintäkter i jämförelse med regeringens Promemoria utan att påverka den samhällsviktiga hästnäringen.

Sverige bör inte införa en spelskatt som skadar och försvagar hästnäringen. Promemorians föreslagna spelskatt slår alltför hårt mot hästnäringen och de verksamheter som finns runt hästsporten och bör därför avvisas.

Kalmar 2023-12-05

Sydöstra Sveriges Travsällskap

Sydöstra Sveriges Travsällskap
Ordförande

Sten Bondesson

Sydöstra Sveriges Travsällskap
Vd

Magnus Johansson